

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಲಂಕಾಂ ಪ್ರತಿ ವಾನರಾಣಾಮಾಕ್ರಮಣಂ ರಾಕ್ಷಸೈಃ ಸಹ ಸಂಗ್ರಾಮಶ್ಚ

ತತಸ್ತೇ ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತತ್ರ ಗತ್ವಾ ರಾವಣಮಂದಿರಂ |
ನ್ಯವೇದಯನ್ ಪುರೀಂ ರುದ್ಧಾಂ ರಾಮೇಣ ಸಹ ವಾನರೈಃ || 6.42.1 ||

ರುದ್ಧಾಂ ತು ನಗರೀಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಜಾತಕ್ರೋಧೋ ನಿಶಾಚರಃ |
ವಿಧಾನಂ ದ್ವಿಗುಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರಾಸಾದಂ ಚಾಪ್ಯರೋಹತ || 6.42.2 ||

ಸ ದದರ್ಶ ವೃತಾಂ ಲಂಕಾಂ ಸಶೈಲವನಕಾನನಾಂ |
ಅಸಂಖ್ಯೇಯೈರ್ಹರಿಗಣೈಃ ಸರ್ವತೋ ಯುದ್ಧಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ || 6.42.3 ||

ಸ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಾನರೈಃ ಸರ್ವೈರ್ವಸುಧಾಂ ಕಪಿಲೀಕೃತಾಂ |
ಕಥಂ ಕ್ಷಪಯಿತವ್ಯಾಃ ಸ್ಯುರಿತಿ ಚಿಂತಾಪರೋಽಭವತ್ || 6.42.4 ||

ಸ ಚಿಂತಯಿತ್ವಾ ಸುಚಿರಂ ಧೈರ್ಯಮಾಲಂಬ್ಯ ರಾವಣಃ |
ರಾಘವಂ ಹರಿಯೂಥಾಂಶ್ಚ ದದರ್ಶಾಯತಲೋಚನಃ || 6.42.5 ||

ರಾಘವಃ ಸಹ ಸೈನ್ಯೇನ ಮುದಿತೋ ನಾಮ ಪುಪ್ಲುವೇ |
ಲಂಕಾಂ ದದರ್ಶ ಗುಪ್ತಾಂ ವೈ ಸರ್ವತೋ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವೃತಾಂ || 6.42.6 ||

ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದಾಶರಥಿರ್ಲಂಕಾಂ ಚಿತ್ರಧ್ವಜಪತಾಕಿನೀಂ |
ಜಗಾಮ ಸಹಸಾ ಸೀತಾಂ ದೂಯಮಾನೇನ ಚೇತಸಾ || 6.42.7 ||

ಅತ್ರ ಸಾ ಮೃಗಶಾವಾಕ್ಷೀ ಮತ್ಕೃತೇ ಜನಕಾತ್ಮಜಾ |
ಪೀಡ್ಯತೇ ಶೋಕಸಂತಪ್ತಾ ಕೃಶಾ ಸ್ಥಂಡಿಲಶಾಯಿನೀ || 6.42.8 ||

ನಿಪೀಡ್ಯಮಾನಾಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಾ ವೈದೇಹೀಮನುಚಿಂತಯನ್ |
ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾಜ್ಞಾಪಯದ್ ರಾಮೋ ವಾನರಾನ್ ದ್ವಿಷತಾಂ ವಧೇ || 6.42.9 ||

ಏವಮುಕ್ತೇ ತು ವಚಸಿ ರಾಮೇಣಾಕ್ಷಿಷ್ವಕರ್ಮಣಾ |
ಸಂಘರ್ಷಮಾಣಾಃ ಪ್ಲವಗಾಃ ಸಿಂಹನಾದೈರನಾದಯನ್ || 6.42.10 ||

ಶಿಖರೈರ್ವಿಕಿರಾಮೈತಾಂ ಲಂಕಾಂ ಮುಷ್ಟಿಭಿರೇವ ವಾ |
ಇತಿ ಸ್ಮದಧಿರೇ ಸರ್ವೇ ಮನಾಂಸಿ ಹರಿಯೂಧಪಾಃ || 6.42.11 ||

ಉದ್ಯಮ್ಯ ಗಿರಿಶೃಂಗಾಣಿ ಮಹಾಂತಿ ಶಿಖರಾಣಿ ಚ |
ತರೂಂಶ್ಚೋತ್ಪಾಟ್ಯ ವಿವಿಧಾಂಸ್ತಿಷ್ಠಂತಿ ಹರಿಯೂಧಪಾಃ || 6.42.12 ||

ಪ್ರೇಕ್ಷತೋ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರಸ್ಯ ತಾನ್ಯನೀಕಾನಿ ಭಾಗಶಃ |
ರಾಘವಪ್ರಿಯಕಾಮಾರ್ಥಂ ಲಂಕಾಮಾರುರುಹುಸ್ತದಾ || 6.42.13 ||

ತೇ ತಾಮ್ರವಕ್ತ್ರಾ ಹೇಮಾಭಾ ರಾಮಾರ್ಥೇ ತ್ಯಕ್ತಜೀವಿತಾಃ |
ಲಂಕಾಮೇವಾಭ್ಯವರ್ತಂತ ಸಾಲಭೂಧರಯೋಧಿನಃ || 6.42.14 ||

ತೇ ದ್ರುಮೈಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ಮುಷ್ಟಿಭಿಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ |
ಪ್ರಾಕಾರಾಗ್ರಾಣ್ಯಸಂಖ್ಯಾನಿ ಮಮಂಥುಸ್ತೋರಣಾನಿ ಚ || 6.42.15 ||

ಪರಿಖಾನ್ ಪೂರಯಂತಶ್ಚ ಪ್ರಸನ್ನಸಲಿಲಾಶಯಾನ್ |
ಪಾಂಸುಭಿಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ತೃಣೈಃ ಕಾಷ್ಠೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ || 6.42.16 ||

ತತಃ ಸಹಸ್ರಯೂಥಾಶ್ಚ ಕೋಟಿಯೂಥಾಶ್ಚ ಯೂಧಪಾಃ |
ಕೋಟಿಯೂಧಶತಾಶ್ಚಾನ್ಯೇ ಲಂಕಾಮಾರುರುಹುಸ್ತದಾ || 6.42.17 ||

ಕಾಂಚನಾನಿ ಪ್ರಮರ್ದಂತಸ್ತೋರಣಾನಿ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ |
ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾಗ್ರಾಣಿ ಗೋಪುರಾಣಿ ಪ್ರಮಥ್ಯ ಚ || 6.42.18 ||

ಆಪ್ಲವಂತಃ ಪ್ಲವಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ |
ಲಂಕಾಂ ತಾಮಭಿಧಾವಂತಿ ಮಹಾವಾರಣಸನ್ನಿಭಾಃ || 6.42.19 ||

ಜಯತ್ಯುರುಬಲೋ ರಾಮೋ ಲಕ್ಷ್ಮಣಶ್ಚ ಮಹಾಬಲಃ |
ರಾಜಾ ಜಯತಿ ಸುಗ್ರೀವೋ ರಾಘವೇಣಾಭಿಪಾಲಿತಃ || 6.42.20 ||

ಇತ್ಯೇವಂ ಘೋಷಯಂತಶ್ಚ ಗರ್ಜಂತಶ್ಚ ಪ್ಲವಂಗಮಾಃ |
ಅಭ್ಯಧಾವಂತ ಲಂಕಾಯಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಕಾಮರೂಪಿಣಃ || 6.42.21 ||

ವೀರಬಾಹುಃ ಸುಬಾಹುಶ್ಚ ನಲಶ್ಚ ಪನಸಸ್ತಥಾ |
ನಿಪೀಡ್ಯೋಪನಿವಿಷ್ಟಾಸ್ತೇ ಪ್ರಾಕಾರಂ ಹರಿಯೂಥಪಾಃ |
ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಚಕ್ರುಃ ಸ್ಕಂಧಾವಾರನಿವೇಶನಂ || 6.42.22 ||

ಪೂರ್ವದ್ವಾರಂ ತು ಕುಮುದಃ ಕೋಟಿಭಿದ್ರಶಭಿವೃತಃ |
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ಹರಿಭಿರ್ಜಿತಕಾಶಿಭಿಃ || 6.42.23 ||

ಸಹಾಯಾರ್ಥೇ ತು ತಸ್ಯೈವ ನಿವಿಷ್ಟಃ ಪ್ರಘಸೋ ಹರಿಃ |
ಪನಸಶ್ಚ ಮಹಾಬಾಹುವಾರ್ನರೈರಭಿಸಂವೃತಃ || 6.42.24 ||

ದಕ್ಷಿಣದ್ವಾರಮಾಸಾದ್ಯ ವೀರಃ ಶತಬಲಿಃ ಕಪಿಃ |
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ವಿಂಶತ್ಯಾ ಕೋಟಿಭಿವೃತಃ || 6.42.25 ||

ಸುಷೇಣಃ ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರಂ ಗತ್ವಾ ತಾರಾಪಿತಾ ಬಲೀ |
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ಕೋಟಿಕೋಟಿಭಿರಾವೃತಃ || 6.42.26 ||

ಉತ್ತರದ್ವಾರಮಾಗಮ್ಯ ರಾಮಃ ಸೌಮಿತ್ರಿಣಾ ಸಹ |
ಆವೃತ್ಯ ಬಲವಾಂಸ್ತಸ್ಥೌ ಸುಗ್ರೀವಶ್ಚ ಹರೀಶ್ವರಃ || 6.42.27 ||

ಗೋಲಾಂಗೂಲೋ ಮಹಾಕಾಯೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಭೀಮದರ್ಶನಃ |
ವೃತಃ ಕೋಟ್ಯಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಸ್ತಸ್ಥೌ ರಾಮಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ || 6.42.28 ||

ಮುಕ್ಷಾಣಾಂ ಭೀಮಕೋಪಾನಾಂ ಧೂಮ್ರಃ ಶತ್ರುನಿಬರ್ಹಣಃ |
ವೃತಃ ಕೋಟ್ಯಾ ಮಹಾವೀರ್ಯಸ್ತಸ್ಥೌ ರಾಮಸ್ಯ ಪಾರ್ಶ್ವತಃ || 6.42.29 ||

ಸನ್ನದ್ಧಸ್ತು ಮಹಾವೀರ್ಯೋ ಗದಾಪಾಣಿರ್ವಿಭೀಷಣಃ |
ವೃತೋ ಯತ್ಪ್ರೆಸ್ತು ಸಚಿವೈಸ್ತಸ್ಥೌ ಯತ್ರ ಮಹಾಬಲಃ || 6.42.30 ||

ಗಜೋ ಗವಾಕ್ಷೋ ಗವಯಃ ಶರಭೋ ಗಂಧಮಾದನಃ |
ಸಮಂತಾತ್ ಪರಿಧಾವಂತೋ ರರಕ್ಷುರ್ಹರಿವಾಹಿನೀಂ || 6.42.31 ||

ತತಃ ಕೋಪಪರೀತಾತ್ಮಾ ರಾವಣೋ ರಾಕ್ಷಸೇಶ್ವರಃ |
ನಿರ್ಯಾಣಂ ಸರ್ವಸೈನ್ಯಾನಾಂ ದ್ರುತಮಾಜ್ಞಾಪಯತ್ ತದಾ || 6.42.32 ||

ಏತಚ್ಛ್ರುತ್ವಾ ತದಾ ವಾಕ್ಯಂ ರಾವಣಸ್ಯ ಮುಖೇರಿತಂ |
ಸಹಸಾ ಭೀಮನಿರ್ಘೋಷಮುದ್ಘುಷ್ಟಂ ರಜನೀಚರೈಃ || 6.42.33 ||

ತತಃ ಪ್ರಬೋಧಿತಾ ಭೇರ್ಯಶ್ಚಂದ್ರಪಾಂಡುರಪುಷ್ಕರಾಃ |
ಹೇಮಕೋಣೈರಭಿಹತಾ ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸಮಂತತಃ || 6.42.34 ||

ವಿನೇದುಶ್ಚ ಮಹಾಘೋಷಾಃ ಶಂಖಾಃ ಶತಸಹಸ್ರಶಃ |
ರಾಕ್ಷಸಾನಾಂ ಸುಘೋರಾಣಾಂ ಮುಖಮಾರುತಪೂರಿತಾಃ || 6.42.35 ||

ತೇ ಬಭುಃ ಶುಭನೀಲಾಂಗಾಃ ಸಶಂಖಾ ರಜನೀಚರಾಃ |
ವಿದ್ಯುನ್ಮಂಡಲಸನ್ನದ್ಧಾಃ ಸಬಲಾಕಾ ಇವಾಂಬುದಾಃ || 6.42.36 ||

ನಿಷ್ಪತಂತಿ ತತಃ ಸೈನ್ಯಾ ಹೃಷ್ಟಾ ರಾವಣಚೋದಿತಾಃ |
ಸಮಯೇ ಪೂರ್ಯಮಾಣಸ್ಯ ವೇಗಾ ಇವ ಮಹೋದಧೇಃ || 6.42.37 ||

ತತೋ ವಾನರಸೈನ್ಯೇನ ಮುಕ್ತೋ ನಾದಃ ಸಮಂತತಃ |
ಮಲಯಃ ಪೂರಿತೋ ಯೇನ ಸಸಾನುಪ್ರಸ್ಥಕಂದರಃ || 6.42.38 ||

ಶಂಖದುಂದುಭಿನಿರ್ಘೋಷಃ ಸಿಂಹನಾದಸ್ತರಸ್ವಿನಾಂ |
ಪೃಥಿವೀಂ ಚಾಂತರಿಕ್ಷಂ ಚ ಸಾಗರಂ ಚಾಭ್ಯನಾದಯತ್ || 6.42.39 ||

ಗಜಾನಾಂ ಬೃಂಹಿತೈಃ ಸಾರ್ಥಂ ಹಯಾನಾಂ ಹ್ರೇಷಿತೈರಪಿ |
ರಥಾನಾಂ ನೇಮಿನಿರ್ಘೋಷೈ ರಕ್ಷಸಾಂ ವದನಸ್ವನೈಃ || 6.42.40 ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ಘೋರಃ ಸಂಗ್ರಾಮಃ ಸಮಪದ್ಯತ |
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಯಥಾ ದೇವಾಸುರೇ ಪುರಾ || 6.42.41 ||

ತೇ ಗದಾಭಿಃ ಪ್ರದೀಪ್ತಾಭಿಃ ಶಕ್ತಿಶೂಲಪರಶ್ವದೈಃ |
ನಿಜಘ್ನುರ್ವಾನರಾನ್ ಸರ್ವಾನ್ ಕಥಯಂತಃ ಸ್ವವಿಕ್ರಮಾನ್ || 6.42.42 ||

ತಥಾ ವೃಕ್ಷೈರ್ಮಹಾಕಾಯಾಃ ಪರ್ವತಾಗ್ರೈಶ್ಚ ವಾನರಾಃ |
ನಿಜಘ್ನುಸ್ತಾನಿ ರಕ್ಷಾಂಸಿ ನಖೈರ್ದಂತೈಶ್ಚ ವೇಗಿನಃ || 6.42.43 ||

ರಾಜಾ ಜಯತಿ ಸುಗ್ರೀವ ಇತಿ ಶಬ್ದೋ ಮಹಾನಭೂತ್ |
ರಾಜಂಜಯಜಯೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಸ್ವಸ್ವನಾಮಕಥಾಂ ತತಃ || 6.42.44 ||

ರಾಕ್ಷಸಾಸ್ತ್ವಪರೇ ಭೀಮಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಸ್ಥಾ ಮಹೀಂ ಗತಾನ್ |
ವಾನರಾನ್ ಭಿಂದಿಪಾಲೈಶ್ಚ ಶೂಲೈಶ್ಚೈವ ವ್ಯದಾರಯನ್ || 6.42.45 ||

ವಾನರಾಶ್ಚಾಪಿ ಸಂಕ್ರುದ್ಧಾಃ ಪ್ರಾಕಾರಸ್ಥಾನ್ ಮಹೀಂ ಗತಾಃ |
ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಪಾತಯಾಮಾಸುಃ ಖಮಾಪ್ಲುತ್ಯ ಸ್ವಬಾಹುಭಿಃ || 6.42.46 ||

ಸ ಸಂಪ್ರಹಾರಸ್ತುಮುಲೋ ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಃ |
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ಸಂಬಭೂವಾಡ್ಭುತೋಪಮಃ || 6.42.47 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||